

Egy kutatás most felmérte, hogy viszonyulunk fogyatékossgal élő embertársainkhoz. H ogyan mondjuk helyesen: fogyatékkal élő vagy fogyatékos ember? Szívesen segítünk nekik, de vajon tudjuk, hogyan tudunk jól segíteni? Többek között ezekre kérdezett rá a KézenFogva Alapítvány az esélyegyenlőség napja alkalmából végzett kutatásában. Bízató eredmények születtek, de még hosszú út áll még előttünk az esélyegyenlőség eléréséig.

Hazánkban több mint 450 ezer fogyatékos személy él. De vajon tudunk-e annyit a fogyatékos emberek életéről és kihívásairól, hogy esélyegyenlőséget teremtsünk számukra? És mit jelent egyáltalán az esélyegyenlőség? A több mint 500 fő bevonásával készített nem reprezentatív felmérést nem véletlenül időzítették az esélyegyenlőség világnapjára. Így szeretnék láthatóvá tenni társadalmunk fogyatékossgal élő tagjait, és felhívni figyelmünket hétköznapi problémáikra, amelyek sokszor nem hétköznapi megoldást igényelnek. Ennek érdekében nemrég még kampányt is indítottak.

Százból öt ember él valamilyen fogyatékossgal

A felmérés legmegdöbbentőbb tanulsága, hogy a kitöltők mennyire alábecsülték a fogyatékossgal élő emberek számát. 10-ből 5-en gondolták úgy, hogy minden századik, 10-ből 4-en pedig úgy, hogy minden ötvenedik ember él ma valamilyen fogyatékossgal hazánkban. A valóság ezzel szemben az, hogy Magyarországon minden huszadik ember él olyan mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy kommunikációs akadályokkal, amelyek jelentős kihívások elé állítják őket. „Ezek az akadályok nehezek, de nem leküzdhetetlenek. Rajtunk is múlik, hogy felülkerekednek-e a mindennapok problémáin” – tette hozzá **Pordán Ákos**, a KézenFogva Alapítvány vezetője.

Hívhatjuk őket fogyatékosoknak? Kevesen tudják jól

Fogyatékkal élő vagy fogyatékos? Melyik kifejezés helyes? A válasz talán sokakat meglep: egyik sem. A felmérésben résztvevők közül többeket elbizonytalanított az erre vonatkozó kérdés, és csak elenyésző számban jelölték meg a helyes válaszokat, pedig több is van: fogyatékos személy vagy ember, fogyatékossgal élő személy vagy ember. Hogy miért így helyes? Egyszerűbb, mint gondolnánk: sosem önmagában használjuk a „fogyatékos” kifejezést, hiszen a hangsúly sosem a fogyatékossgon, hanem mindig a személyen van – ahogy erre a „person-first” szemléletmód is felhívja a figyelmet.

Munkája során ezt tartja szem előtt a KézenFogva Alapítvány is: „Azért dolgozunk, hogy a „fogyatékos ember”-ből egyre inkább az „emberen” legyen a hangsúly, hiszen az ő problémáik is lehetnek olyan valóságok és hétköznapiak, mint ép embertársaiké. Ezek a problémák pedig hasonlóan valóságosak, de nem átlagos megoldást kívánnak” – mondta el Pordán Ákos.

Családtámogatási, lakhatási, foglalkoztatási és egyéb komplex programjaik abban segítenek, hogy a fogyatékos emberek is teljes és boldog életet élhessenek, amennyire csak lehetséges, de ami a legfontosabb: a társadalom aktív, értékes és látható tagjai lehessenek.

Nő az elfogadás, de még van hova fejlődni

A KézenFogva Alapítvány elmondása szerint fontos előrelépés, hogy ma már a társadalom körében egyre nő az elfogadás és a segítő szándék. Ezt tapasztalják mindennapi munkájuk során, és ez olvasható ki a kutatás eredményeiből is. Tudjuk például, hogy ha egy kutyán ott van a „Vakvezető kutya” feliratos mellény vagy kendő, akkor éppen szolgálatban van, és csak látássérült vagy gyengénlátó gazdája utasításaira figyel. Ilyenkor nem zavarhatjuk, nem simogathatjuk meg. Tisztában vagyunk azzal is, hogy az esélyegyenlőség azt jelenti, hogy minden ember számára meg kell teremteni a lehetőséget, hogy egyenlő félként élhessen a társadalomban. „A következő, talán még nagyobb kihívást jelentő lépés azoknak a feltételeknek a megteremtése, amelyek segítségével a fogyatékossgal élő embertársaink a

lehetőségeikhez képest önállóan és boldogan tudnak érvényesülni – ebben még bőven van hova fejlődni” – világított rá Pordán Ákos.

„Nem fogyatékkal élek” - kampányt indítottak, hogy meglássuk bennük az embert

Ezért is indították el „Nem fogyatékkal élek...” elnevezésű kampányukat, amelynek célja, hogy felhívja a társadalom figyelmét arra, hogy fogyatékossgal élő embertársainkat nem az határozza meg, hogy – a kampányban szándékosan helytelenül megfogalmazva – fogyatékkal élnek. Ők is szerető családban, saját otthonukban és a munkával megkeresett fizetésükből szeretnének megélni, ez azonban egyedül nem mindig megy: először észre kell vennünk őket, majd esélyegyenlőséget kell teremteni számukra.

De mi kell ahhoz, hogy ezt megvalósuljon? A felmérésben ennek is utánajártak. Bár csak az emberek harmada adakozna pénzadománnyal, de kétharmaduk úgy nyilatkozott, hogy a hétköznapiak során mindig segít fogyatékossgal élő embertársainak. „Ennél is biztatóbb, hogy minden második ember végez önkéntes munkát, a mi munkánk során is segédkeznek önkéntes kollégák” – tette hozzá Pordán Ákos. Szintén a válaszadók fele nyilatkozott úgy, hogy adója 1%-ával is szívesen segítene: „Örültünk ennek az eredménynek, de fontos lenne, hogy ez az arány minél magasabb legyen, hiszen még mindig csak az adózók 50%-a él ezzel a lehetőséggel, pedig a civil szervezeteknek létfontosságú bevételi forrást jelentenek a felajánlások. Mi az így befolyó támogatásokból például családtámogatási, lakhatási és foglalkoztatási programokat tudunk megvalósítani fogyatékossgal élő embertársainknak”. A személyi jövedelemadó bevallása során rendelkezhetünk adónk 1%-áról, legkésőbb május 20-áig.